



AKTUALIZACE PROGRAMU REGENERACE
MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE **PŘÍBOR**
PRO OBDOBÍ
2018 - 2022



A. TEXTOVÁ ČÁST

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Program regenerace městské památkové rezervace Příbor

Aktualizace pro období 2018 – 2022

Město Příbor, Náměstí Sigmunda Freuda 19, 742 58 Příbor

Historické jádro města Příbora bylo prohlášeno dne 19. 4. 1989 nařízením vlády ČSSR č. 54/1989 Sb. ze dne 19. 4. 1989 o prohlášení území za **Městskou památkovou rezervaci Příbor**.

Ochranné pásmo Městské památkové rezervace Příbor bylo vymezeno dne 8. 6. 1998 rozhodnutím s č.j. 911/98-RR-401/Ma.

V roce 1993 byla založena **KOMISE PRO REGENERACI MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE**.

Zřizovatelem komise je Rada města Příbora a je zařazena mezi komise rady města jako její poradní iniciativní orgán. Komise pro regeneraci MPR se podílela na tvorbě aktualizace programu regenerace pro období 2018 – 2022. V současné době se skupina skládá z těchto členů:

- Ing. Jan Černoch (dříve MÚ agenda MPR) – předseda komise
- Ing. Alena Rašková (památková péče – MÚ Kopřivnice)
- Mgr. Markéta Jurášková (památková péče – NPÚ Ostrava)
- Ing. arch. Jan Malík (Magistrát města Ostravy, odbor ÚP, zastupitel)
- Mgr. Irena Nedomová (městská televize Příbor, kronikářka)
- PhDr. Milada Podolská (dříve MÚ oblast kultury)
- MUDr. Aleš Polách (pediatr, zastupitel)
- Stanislav Štefek, DiS. (OSVČ, obnova památek a staveb)
- Ing. Alice Hambálková (památková péče a územní plán, MÚ Příbor)

II. PŘEDMĚT REGENERACE MPR PŘÍBOR

Město Příbor s necelými devíti tisíci obyvateli je jedním z nejstarších měst severovýchodní Moravy. Je lemováno působivou scénérií předhůří Beskyd s vyhlídkou na nedalekou Štramberskou Trúbu, malebné Hukvaldy a staroslavný Radhošť. Rozkládá se po obou březích Lubiny. Na levém břehu, na terénní vyvýšenině leží historické jádro města. Přes některé nevhodné zásahy minulých let zůstalo historické jádro města unikátní památkou a, jak již bylo výše uvedeno, v roce 1989 bylo prohlášeno městskou památkovou rezervací. V současné době se na území města nachází 64 nemovitých kulturních památek zapsaných

v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky. Většina těchto památek se nachází právě na území městské památkové rezervace a jejího ochranného pásma.

Nejstarší písemnou zprávu o Příboře lze nalézt v listině markraběte moravského a vévody rakouského Přemysla (pozdějšího českého krále Přemysla Otakara II.) z roku 1251, ve které Přemysl potvrzuje příborskému klášteru darování pozemků v blízkosti kláštera. V této listině je však město pojmenováno německy „Vriburch.“ Podobný název – Fryburk je uveden v listině vydané Jindřichem z Příbora z roku 1294, kde je Příbor – Fryburk poprvé označen jako město (civitas). Název města Prsybor se objevuje poprvé již v roce 1307. Z rozboru všech dostupných dokumentů vyplývá, že Příbor byl zřejmě založen před rokem 1251 jako trhovářská ves s kostelem na skalnatém ostrohu.

Centrum sídla (dnes náměstí Sigmunda Freuda - 'náměstí SF') má v půdoryse obdélníkový tvar o rozměrech 65 x 95 m. Měšťanské domy, které byly na něm a v přilehlých ulicích patrně osazeny už ve 13. století a náležely později k privilegovaným šenkovním domům, byly obvykle vybaveny dvojicí až trojicí sklepních prostor. Nadzemní konstrukce prvních měšťanských domů byly zřejmě dřevěné, od 14. století byly doplňovány představenými předsíněmi (podloubími). Ojediněle dochované architektonické články v některých „šenkovních“ sklepech asi 17ti domů jsou datovány na konec 15. nebo na počátek 16. století. Vlivem příznivého vlivu biskupa Stanislava Thurza zaznamenal Příbor na přelomu 15. a 16. století výrazný rozvoj řemesel a přistěhovalectví, což se odrazilo ve stavební aktivitě ve městě. V té době byla zahájena výstavba prvních kamenných domů. V průběhu 16. století probíhala ve městě výstavba nových kostelů i stavební úpravy a dostavby farního kostela. Dále se prováděla výstavba nových cest a mostů.

Pozitivní hospodářský rozvoj města byl přerušen v průběhu třicetileté války, kdy město bylo okupováno a několikrát vypáleno. Poválečná obnova města se odrazila v realizaci měšťanských domů již výhradně zděných a především v realizaci piaristické koleje v letech 1694-1700. Další katastrofou byly pro město důsledky tzv. „slezských válek“ za císařovny Marie Terezie a následné vypovězení Židů z Čech, válečné události se městu nevyhnuly ani v průběhu napoleonských válek. Výstavba ve městě se v tomto období odehrávala prakticky pouze na městských předměstích – příkladem může být dům č.p. 54 na Jičínské ulici, areál vodního mlýna v jižní části města a nově postavená fara pod farním kostelem.

V letech 1831, 1837 a 1848 – 1849 bylo město postiženo epidemií cholery, které za obětí padlo na 700 lidí. V roce 1846 vypukl v domě č.p. 9 na náměstí požár, který se rozšířil směrem na západ k piaristické koleji. V roce 1875 byl v Příboře zřízen učitelský ústav se sídlem v budově piaristické koleje, tento objekt byl následně rozšířen východním a západním směrem. Po výstavbě lokální železniční trati ze Studénky přes Příbor do Štramberka a Veřovic v roce 1880 byla ve městě postavena budova železniční stanice.

V tomto období působil ve městě městský stavitel Kašpar Karlseder, který upravil řadu měšťanských domů na náměstí – např. č.p. 2, 10, 30, 44/45, 46 a 48. Jedná se o stylové úpravy interiérů i fasád, které doposud tvoří podstatu kvalitního památkového fondu města.

Na konci 19. a začátku 20. století je Příbor poznamenán vlasteneckým ruchem. Vznikají různé české spolky, čeští měšťané usilují o zřízení národních i středních škol s českým vyučovacím jazykem. V roce 1901 byla ve městě založena české zemská reálka, ta od roku 1904 fungovala ve vlastní budově, od roku 1911 jako reálné gymnázium. Kromě toho byly od roku 1887 ve městě pořádány krajinské výstavy hospodářsko-řemeslnické, které přispěly k podnikání i ekonomickému rozvoji kraje.

V období československé předmnichovské republiky byl ve funkcionalistickém stylu postaven na náměstí na místě původního zbořeného domu dům č.p. 29 pro firmu Baťa, ve stejném stylu byla postavena i vila č.p. 716 na ul. Šmeralova. Ve funkcionalistickém duchu byla rovněž na náměstí realizována novostavba radnice č.p. 19 (rok 1938).

Poválečná bytová výstavba byla budována v souvislosti s výstavbou letiště v Mošnově a to formou bytových domů realizovaných jak na asanovaných plochách městského předměstí, tak i na volných plochách na okraji města.

III. CO SE PODAŘILO ZA OBDOBÍ LET 2013 - 2017 (výčet nejdůležitějších realizací)

- měšťanský dům č.p. 10 na náměstí SF: Obnova omítek, architektonických prvků, klempířských prvků, repase oken,
- měšťanský dům č.p. 28 na náměstí SF: Repliky oken, obnova fasády,
- měšťanský dům č.p. 40 na ulici Místecké: Obnova krovu, výměna střešní krytiny - šindel, obnova komínových těles, obnova klempířských prvků,
- měšťanský dům č.p. 32 na náměstí SF: Replika vstupních dřevěných dvoukřídlých vrat, sanace vlhkosti, oprava vnitřních omítek, restaurování kamenného vstupního portálu,
- měšťanský dům č.p. 5 na náměstí SF: Obnova dvorní části - fasáda, okna,
- měšťanský dům č.p. 11 v ulici Jičínské: Obnova a restaurování fasád, balkónu, restaurování sgrafit a kamenných prvků, obnova klempířských prvků, repase oken,
- měšťanský dům č.p. 9 na náměstí SF: Obnova fasád, výměna okenních výplní...
- měšťanský dům č.p. 31 na náměstí SF: Obnova čelní fasády,
- měšťanský dům č.p. 38 na ulici Místecké: Celková obnova domu. Při obnově byly objeveny historické malby. Část z nich bude restaurována,
- radnice č.p. 19 na náměstí SF: úpravy oddací síně na sekretariát MÚ, obnova oken
- restaurátorské práce v kostelech: vitráže - kostel narození Panny Marie (část), kostel sv. Valentina (barevná vitráž nad vstupem), restaurování barokní varhanní skříně v kostele sv. Valentina,
- měšťanský dům č.p. 6 na náměstí SF: Obnova čelní fasády domu včetně restaurátorských prací na fasádě a znaku kardinála Ditrichštejna s rozluštěním původního nápisu, jehož význam byl léta nejasný. Nápis: FORMAE GLORIA FRAGILIS VIRTUS CLARA ET AETERNA - volně přeloženo: KRÁSA KŘEHKÁ, CHTNOST ZÁŘIVÁ A VĚČNÁ (rozluštila Mgr. Jana Koudelová, Ph.D., NPÚ Ostrava - vedoucí oddělení výzkumů, průzkumů a dokumentace).

Obnovy nepamátkového charakteru - v MPR či v jeho ochranném pásmu

- revitalizace zahrad piaristického kláštera
- revitalizace domečku u zahrad na ulici Karla Čapka a tím umožnění jejich propojení s centrem města
- obnova kulturního domu

Příbor - Historické město roku 2015

Toto prestižní ocenění udělované Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska a ministerstvy kultury a pro místní rozvoj získalo město Příbor za svou systematickou péči o kulturní památky a za život v nich pulzující.

IV. CÍLE PROGRAMU REGENERACE MPR PŘÍBOR

Regenerace kulturního dědictví spočívá v ochraně a obnově jednotlivých kulturních památek, dominant a církevních staveb na území města a zároveň v zachování jejich historické, kulturní a osobité hodnoty společně utvářející obraz sídla. Památková hodnota lokality spočívá v kvalitě historického prostředí jako celku.

Pro podporu obnovy památek jsou k dispozici dva podpůrné programy, ze kterých je možno žádat o finanční příspěvek.

- program Dědictví - finanční podpora města
- Program regenerace - finanční podpora z Ministerstva kultury ČR a města

● Regenerace kulturního dědictví – nemovitých kulturních památek

Mezi významnější a rozsáhlejší zamýšlené obnovy jednotlivých památek jsou zahrnuty:

- obnova radnice č.p. 19: Obnova fasády, dveřních výplní, včetně řešení bezbariérového přístupu a celkové obnovy zadní fasády a obnovy dvorního traktu,
- řešení statických poruch měšťanských domů na náměstí Sigmunda Freuda a jeho bezprostředního okolí (domy č.p. 32, 41, 44, 45),
- řešení statiky ohradní zdi pod zahradou kostela Narození Panny Marie, pokračující pod domy v ulici Stojanově,
- obnova měšťanských domů na náměstí Sigmunda Freuda ve špatném stavebně technickém stavu včetně jejich zadních traktů (zvláště č.p. 43, 44, 45),
- celková obnova fary č.p. 364: Obnovy fasády, obnovy okenních a dveřních výplní, střechy, obnovy dvora,

hospodářských stavení, ohradní zdi i zahrady,

- měšťanský dům č.p. 1: Obnova oken,
- měšťanský dům č.p. 4: Obnova boční zjednodušené fasády,
- měšťanský dům č.p. 5: Obnova čelní fasády včetně okenních výplní,
- měšťanský dům č.p. 6: Obnova střešní krytiny, dvorní fasády a užitkových přístaveb,
- měšťanský dům č.p. 8: Obnova střešní krytiny, fasád, klempířských prvků a okenních výplní,
- měšťanský dům č.p. 10: Obnova okenních výplní,
- měšťanský dům č.p. 12: Obnova fasád a okenních výplní,
- měšťanský dům č.p. 22: Obnova štukových prvků, výkladců a vstupu do obchodu,
- měšťanský dům č.p. 23: Obnova dřevěného schodiště,
- měšťanský dům č.p. 24: Obnova čelního, zadního i bočních průčelí, obnova výplní dveřních i okenních otvorů, výkladců,
- měšťanský dům č.p. 30: Obnova obvodových zdí dvorního traktu a vstupního kamenného portálu z ulice Bonifáce Buska,
- měšťanský dům č.p. 31: Obnova vnitřních částí domu,
- měšťanský dům č.p. 32: Řešení statiky domu, restaurování kamenného portálu v přízemí,
- měšťanský dům č.p. 37: Obnova fasád, okenních výplní,
- měšťanský dům č.p. 38: Restaurování maleb,
- měšťanský dům č.p. 43: Obnova fasády, fasádních prvků, výměna klempířských prvků, výměna okenních výplní, oprava krovu, výměna střešní krytiny, oprava komínových těles, obnova stropních konstrukcí a statické zajištění objektu,
- městské domy č.p. 44, 45: Postupná celková obnova domů (obnova svislých a vodorovných konstrukcí, okenních a dveřních výplní, fasád, schodišť, zábradlí, interiérů),
- měšťanský dům č.p. 354 Armanka: Obnova fasády, výplní otvorů, střechy,

- městský dům č.p. 399: Obnova fasády, výplní otvorů,
- sousoší Panny Marie, náměstí Sigmunda Freuda: Restaurování kříže se sochou Panny Marie včetně balustrády,
- litinová fontána, kašna: Očištění, udržovací práce,
- zpřístupnění věže kostela Narození Panny Marie pro veřejnost. Opravení obrazů křížové cesty v kapličkách, oprava omítky kapliček,
- udržovací práce na fasádě kostela Narození Panny Marie,
- obnova varhan v kostele sv. Valentina,
- celková obnova kostela sv. Kříže včetně nejbližšího okolí (řešení sanace zdiva, konstrukce krovu, krytinu z dlouhodobého pohledu nahradit původní - šindelovou),
- průběžná údržba ohrožených kulturních památek (viz jednotlivé karty kulturních nemovitých památek),
- vizuální smog - usměrnění grafických poutačů a označení, vývěsních štítů apod.

● **Regenerace ostatních významných objektů v MPR Příbor**

- měšťanský dům č.p. 48, Náměstí Sigmunda Freuda: Prohlášení kulturní památkou. Obnova fasád, okenních výplní, výkladců,
- objekt č.p. 58, ulice Karla Čapka: Obnova střechy, fasád, výplní otvorů,
- objekt č.p. 398, ulice Stojanova: Celková obnova domu

● **Regenerace ostatních významných objektů v ochranném pásmu MPR Příbor**

- městský dům č.p. 80 Karlsederova vila, číslo ÚSKP: 50710/8-4017, ulice Ostravská: Obnova historické části, která je kulturní památkou,
- městský dům č.p. 266, ulice Křivá: Objekt je kulturní památkou. Restaurování fasády, okenních výplní,
- ZŠ Jičínská - výměna oken,
- Gymnázium TGM - obnova oken.

● Problematické objekty:

- sýpka, kulturní památka, číslo ÚSKP: 103152, Ostravská 764, objekt v soukromém vlastnictví. Pomoc v rovině hledání vhodného využití, případně dotačních titulů
- bývalý mlýn, ulice Nádražní č.p. 120
- areál společnosti INVO CZECH mezi ulicemi Josefa Rašky, Stojanova, Smetanova, Nádražní
- pomoci v řešení mnohaleté neutěšené situace v rovině hledání vhodného využití, případně dotačních titulů či investora

● Regenerace veřejných prostranství

V roce 2016 byl zpracován Manuál pro tvorbu veřejných prostranství města Příbora (MVP) - k dispozici je na odboru rozvoje či na webových stránkách města - <http://www.pribor.eu/obcan-1/verejna-prostranstvi/>

V roce 2013 proběhla studentská ideová soutěž na téma řešení náměstí Sigmunda Freuda a přilehlých ulic v centru. Do studie se přihlásilo 14 týmů. Některé práce studentů je možno brát jako inspiraci, nikoliv jako bernou minci k rozpracování, neboť mnoho nápadů není v souladu s principy obnovy památkové péče. Některé hmotové a materiálové vyjádření je do MPR nevhodné.

Témata k řešení:

- zpracování celkové koncepce širších vztahů, vytvoření plánu udržitelné městské mobility, využití a regenerace veřejných prostranství (náměstí, pobytové ulice ...),
- snaha o zpřístupnění a zprovoznění objektů službám (další využitelnost pro občany) a tím i navýšení pohybu obyvatel v centru; vytvoření nových příležitostí pro rozvoj cestovního ruchu,
- kultivaci prodeje v prostorech podloubí
- revize tržního řádu ve smyslu podpory větší pružnosti zřizování zahrádek u provozoven. Zvážení zrušení poplatků.

Výčet lokalit k podrobnějšímu zpracování o minimálním rozsahu dle Manuálu pro tvorbu veřejných prostranství města Příbor (MVP):

- náměstí Sigmunda Freuda
- ulice Zámečnická / Čs. Armády
- ulice U Brány / Bonifáce Buzka
- ulice Karla Čapka
- ulice Lidická – severní a západní část
- u sokolovny
- starý mlýn, ulice Nádražní
- městský park
- nábřeží Lubiny
- parky na nábřeží Rudoarmějců

Centrálním veřejným prostorem celé městské památkové rezervace je náměstí Sigmunda Freuda (ve výkrese D.2 označeno I.). S obnovou piaristických zahrad došlo k částečnému posunutí centra dění právě do poklidných míst zahrad. Lidé zde nacházejí oázu klidu, příjemného posezení ve stínu stromů, estetický prožitek. Náměstí s množstvím parkovacích příležitostí a minimem zeleně je v tomto ohledu mírně znevýhodněno. Možná i proto je nelehkým úkolem oživení náměstí a přilehlých uliček. Věříme, že je možné toho dosáhnout prostřednictvím vhodného mobiliáře, podpory drobné podnikatelské činnosti na náměstí, instalací drobných uměleckých děl, pořádáním kulturních akcí konaných přímo na náměstí, které sem vtáhnou občany města i jeho návštěvníky. Prvořadě je třeba posbírat názory občanů, kteří jsou v nějaké vazbě k místu a na základě dotazování a pozorování je vhodné vytvořit analýzu, která bude podkladem pro další jednání o usměrnění dopravy, včetně zásobování a parkovacích stání na náměstí. Důležitým momentem je vytvoření příjemného prostředí zejména pro pěší, případně cyklisty a umožnění pobytu a zdržení se v území vytvořením zajímavých pobytových a pohledových ploch k mnohostrannému využití. Důležitá je i funkce zeleně. V době oteplujícího se klimatu je zeleň a možnost poskytnutí pobytového stínu jistě tématem do diskuze. Náměstí je nyní osázeno 9 ks kulovitých javorů (*Acer platanoides* 'Globosa'). Jde o krátkověké dřeviny, které mají životnost přibližně 20-30 let (záleží na údržbě a stavu mikroklimatu). Tyto stromy mají přibližnou rozlohu koruny cca 20 m², co je značně málo a na otevřené ploše se žulovou kostkou neposkytují možnost vytvoření většího stínu. Kultivar *Acer platanoides* 'Globosa' (javor mléč – kulovitý tvar) byl využíván zejména ve 30. letech 20. století a je tedy přípustné zohlednit i jiné časové úseky. V budoucnu je nutné zamyšlení nad vyšším počtem umístěných dřevin na náměstí a zejména nad výběrem vhodného druhu a kultivaru. Byl by to vhodný ústupek památkové péče, která může dopomoci ke zlepšení aktuálního stavu, zvýšení pobytové pohody a živosti náměstí.

Dalším velmi významným veřejným prostorem je zahrada bývalého piaristického kláštera (ve výkrese D.2 označeno II.), která prošla v letech 2014 a 2015 rekonstrukcí za současného rozšíření zahrady a s obnovou vstupního domečku z ulice Karla Čapka v roce 2016 a 2017 završila propojení s náměstím Sigmunda Freuda.

Komorním veřejným prostorem je zahrada okolo kostela Narození Panny Marie s Lurdskou kaplí a jednotlivými zastaveními křížové cesty. Pod ohradní zdí kostela je druhá, svažitá zahrada (ve výkrese D.2

označena III.). V současnosti je zahrada nepřístupná, nevyužívaná. Zahrada má jistě potenciál stát se pro občany velmi mystickým místem k zastavení, relaxaci a rozjímání s výhledem na řeku Lubinu i Beskydy. Záměr má však svá úskalí. Zahrada je ve velmi svažitém terénu podpírána na úpatí mohutnou kamennou zdí, která je rozebírána tlakem zeminy, zubem času, a náletovou vegetací. Zahrada je ve vlastnictví církve. Pokud budou zástupci farnosti nakloněni záměru, město může vlastníkovvi poskytnout součinnost při zpracování návrhu využití.

Zahrada navazuje na malebné uličky pod kostelem Narození Panny Marie (ve výkrese D.2 označeny IV.) patřící k urbanisticky velmi hodnotnému potenciálu města. Jmenovitě se jedná především o ulice V Kopci, Farní, Stojanovu, Karla Hynka Máchy, Josefa Hory, Žižkovu a Remešovu. Dokončeny jsou Josefa Hory, Remešova, V Kopci, Úzká. Schází Karla Hynka Máchy, Žižkova a propojky z ulic Farní a V Kopci.

S regenerací těchto uliček úzce souvisí i obnova zadních traktů měšťanských domů a ohradních zdí, které jsou u mnoha objektů v současné době v dezolátním stavu (viz karty jednotlivých kulturních památek). Zdá se, že obnovu zadních traktů je možno uskutečnit jen s dostatečnou motivací vlastníků či s finanční spoluúčastí města.

Důležitým momentem při příjezdu do města jsou ulice U Brány, Karla Čapka, Bonifáce Buska a jejich nejbližší okolí až po kostel sv. Kříže (ve výkrese D.2 označeny V.). Záměrem je vytvořit v této oblasti reprezentativní a důstojný prostor vstupu do historického centra města. Bude jednáno s majiteli nemovitostí s cílem obnovy dochovaných zadních traktů stavení a ohradních zdí měšťanských domů, čímž může vzniknout ucelený historicky velice hodnotný celek bloku měšťanských domů. V celé této oblasti budou obnoveny zpevněné plochy v materiálech typických pro historické prostředí Příbora, dojde k obnově zeleně, odstranění zeleně poškozené nebo nevhodné do historického prostředí, k náhradě nevhodného mobiliáře mobiliářem novým.

Pozornost je směřována i k zahradě u kostela sv. Valentina. Prostranství kolem kostela není v současné době veřejnosti běžně přístupné, bývá však pravidelně využíváno při únorové pouti na svátek sv. Valentina. Záměrem je obnova části zahrady ve vlastnictví města a její zpřístupnění veřejnosti. V případě souhlasu Tělocvičné jednoty Sokol Příbor je možné případné propojení obou prostranství.

Otázkou zůstává i využití veřejného prostoru při bývalé ulici Zámečnické, kde v minulosti stála uliční zástavba. V současnosti je tento prostor využíván jako parkoviště. Vzhledem k tomu, že ulice vede k rodnému domku Sigmunda Freuda, bylo by vhodné vytvořit zde adekvátní reprezentativní prostor města. Zmiňovaná parkovací plocha v centru města je značně užívaná, cílem je však přemístění parkovacího stání a vytvoření smysluplného prostředí ve středové části města. Toto území by bylo dobré variantně prověřit, zda je vhodné k vytvoření zeleného bodu ve městě (kdy dnes tuto funkci již plní zahrada piaristického kláštera v blízkosti) nebo realizování nové polyfunkční zástavby s nabídkou bytových prostor. Zástavba by měla částečně splňovat i požadavky na parkování, které by bylo umístěno ve spodním patře budovy (díky svažitému terénu je tato varianta možná). Místo by se tak stalo příjemnějším a našlo by svou novou

náplň. Investorem staveb by mohlo být město či soukromý subjekt. V případě druhé varianty město stanoví určité regulativy a učiní tak nabídku podnikatelským subjektům.

V návaznosti na ochranné pásmo městské památkové rezervace se nachází další území, které skrývá velký rozvojový potenciál; jedná se o břehy řeky Lubiny. Jejich využití a urbanistické řešení je dalším důležitým momentem. Toto území může být vhodné k prověření urbanistickou soutěží nebo studentskými pracemi či spoluprací s nadací Proměny a využitím jejich dlouholetých zkušeností v oblasti tvorby zahrad a parků a procesem participace.

Dále můžeme zmínit obnovu parčíku 'U lávky' a připravovaný záměr obnovy parčíku na nábřeží Rudoarmějců, která by měla vzápětí následovat.

Řeka je značnou atraktivitou prostředí a vyhledávají ji především místní lidé. Aktuálně však není kontinuálně provázána cestní sítí ani zde nejsou umístěny prvky mobiliáře, které by dopomohly k dalšímu zkvalitnění prostoru s ohledem na dodržení všech ochranných režimů. Cílem je zatraktivnění území v blízkosti řeky Lubiny s nabídkou větší možnosti využití nejen k relaxaci občanům, ale i turistům. Důležitou realizací bude i nový vzhled lávky pro pěší, ~~vzešlý z architektonické soutěže~~, která propojuje centrum města se sídlištěm a rodinnou zástavbou.

Zajímavým bodem ve městě je areál starého hřbitova s kaplí sv. Františka Serafínského. Ten je v dnešní době volně přístupný a najdeme v něm silnou přítomnost genia loci. Velký potenciál místa by měl být uchopen a více zpřístupněn. Námět podpoří nová cestní síť, která bude zapadat do kontextu prostředí a vhodné úpravy v podobě umístění mobiliáře či usměrnění informačních panelů. Vyřešena bude i výpust vody, pro údržbu hrobů.

Dalším významným veřejným prostorem navazujícím na MPR je městský park. V nedávné době bylo odstraněno ohraničující oplocení a v jeho místech realizovány nové výsadby, které propojily park s okolím a tím se prostor více otevřel veřejnosti. V další fázi bude upraven vstup do parku, a to z ulice Lidické od strany malého sálu kulturního domu (KD). Městský park má velký potenciál a dobrou dostupnost, bylo by dobré park zpřehlednit a nabídnout mu funkční využití, které by bylo vhodněji uzpůsobené jeho aktuálním potřebám.

Cílem rozvoje veřejných prostranství je vytvoření koncepčního plánu pro jednotlivé lokality a rozložení hmot. Je nutné vytvořit funkční plochy, které budou dále rozvíjeny. Součástí toho bude i zpřístupnění ploch obyvatelstvu a turistům. Hlavním účelem by mělo být zbytnění míst lepší dostupností a pochozí prostupností. K tomu budou sloužit další prvky umístěny v jednotlivých lokalitách a to zejména mobiliář, dlažba a zeleň. Částečně můžeme uvažovat o dostavbě proluk nebo přestavbě dnes neužívaných míst.

Uvažuje se o vybudování podzemních kontejnerů na tříděný odpad v lokalitách, které však budou umístěny do vhodných a přehledných míst.

- **Regenerace městské zeleně**

V oblasti městské zeleně v MPR je nutné podporovat celostní vnímání kulturních památek a památkově chráněných území. Důležité je tedy uvědomit si, že jde o jedno dílo tvořené z různých součástí. Je proto správné vztahovat památkovou ochranu na dílo celé, tedy např. na kostel i s doprovodnými stromy či náměstí se zelení. Je třeba, aby obnovovaná či nově vysazovaná zeleň v oblasti MPR byla v kontextu s historickým obdobím památek a zároveň respektovala požadavky soudobé, zejména přizpůsobení se náročnému městskému prostředí. Není přípustné vnášet do památkově chráněného prostředí rostliny, které tam nepatří. Tím jsou myšleny především v nepřiměřené míře přílišné barevné formy, jehličnaté keře, jehličnaté stromy (oblíbené stříbrné smrky, smrk Pančičův, zeravy, cypřišky... s výjimkou pietních míst- hřbitovů). - zdroj: *Dřeviny na veřejných městských prostranstvích, příloha časopisu Zprávy památkové péče, ročník 61, Zdeněk Novák, str. 34-50.*

V současné době mění se klimatu, který můžeme charakterizovat jako výsušný, s menším srážkovým úhrnem a extrémními teplotami, je třeba zohlednit tuto změnu a dát větší prostor stínící zeleni. Projevují se i další jevy jako tepelné ostrovy nebo dochází k zasolování půdy nejčastěji v zimních měsících. Tomu všemu musejí dřeviny ve městě odolávat a ne všechny jsou vhodné pro výsadbu do těchto podmínek. Pro zdárný růst rostlin je nezbytné jim vytvořit kvalitní podmínky - zajistit kvalitní substrát a dostatečný prokořenitelný prostor. Z mnoha výše zmiňovaných důvodů by měla být zeleň uplatňována ve vyšší míře a to i v ulicích a v blízkosti větších zpevněných ploch (především dřeviny s větší rozlohou koruny), výsledkem by mělo být menší přehřívání zpevněných povrchů a příjemnější mikroklima pro obyvatele. Nutno však vybrat odolné druhy dřevin, které snesou všechny výše zmíněné aspekty. Je možné, že bude třeba uplatňovat i přímořské druhy, které jsou schopny lépe snášet měnící se klima a tvořit stínící koruny. Např. můžeme jmenovat platany javorolisté (*Platanus x acerifolia*), dřevozce trojtrnné (*Gleditsia triacanthos*), dále duby červené (*Quercus rubra*), trnovníky akáty (*Robinia pseudoacacia*) či domácí javor babyka (*Acer campestre*) a habr obecný (*Carpinus betulus*). Jako menší stromy mohou být uplatňovány i kvetoucí dřeviny. Výběr dřevin by měl odpovídat charakteru místa s přihlédnutím k přírodním podmínkám.

V průběhu následujících let by mělo dojít k celkové výměně alejí kulovitých javorů (*Acer platanoides* 'Globosum'), které nesou již v dnešní době viditelné znaky stárnutí jako prosychání koruny, vylamování větví v roubovaném místě nebo praskání kmenů, navíc je zbytečně náročná jejich údržba díky nutnosti provádění pravidelného řezu. Zvolena by měla být metoda, kterou budou stromy odstraněny a nahrazeny novými, zda půjde vždy o částečnou výměnu aleje (kdy se vymění pouze poškození jedinci) nebo bude alej vyměněna celá v jednom časovém úseku.

Městská zeleň v Příboře se nachází na již výše uvedených veřejných prostranstvích. Mimo tato prostranství se zeleň nachází v následujících lokalitách:

- Zeleň u bytových domů na ulici Lidické – Zatravněná zelená plocha s alejí hrušní, s keři a s výsadbou

květin, udržovaná vlastníky a obyvateli přilehlých obytných domů. Stromy pomalu dožívají. Obnova zeleně by měla být řešena v rámci Manuálu pro tvorbu veřejných prostranství města Příbora (MVP). Původně bylo vysazeno 8 stromů. Nyní zbylo 7 ks hrušní liniově vsázených podél obytných domů č.p. 100-103 na ul. Lidické v Příboře. Pouze 2 ks dřevin u č.p. 100 jsou ve vlastnictví města Příbora. Záměrem města je požádat majitele dřevin o jejich údržbu společně s městem Příbor.

– Zeleň u jižního křídla bývalé piaristické koleje na Jičínské ulici – v roce 2004 zde byla nově vysázena a upravena zeď v rámci provedených úprav ploch. V souladu s navrženými vegetačními úpravami zde byla ponechána vzrostlá a zdravá zeď. Nově byly vysazeny stromy javoru mléče společně se záhonem trvalých okrasných keřů a zároveň byl ponechán prostor pro výsadbu letniček. Zeď v této lokalitě by zasloužila pozornost s doporučením minimálně částečné obnovy dožívajících skupin a výměny kulovitých javorů (náročná údržba řezu 1x za 2 roky). Doporučení výměny za vhodnější sortiment.

– Zeleň před gymnáziem a prodejnou potravin na Jičínské ulici – V rámci provedených úprav ploch byla v roce 2004 před prostranstvím těchto objektů nově vysazena a upravena zeď. Před budovou Masarykova gymnázia bylo vysazeno 5 ks javorů mléče, trvalkový záhon skalníku, šanty kočičí, krásnoočka přeslenitého a travnatý pás. Alej javorů mléče společně s výsadbou trvalých keřů a travnaté plochy tvoří souvislou a udržovanou městskou zeď doplněnou květinovou výsadbou jednoletých a víceletých rostlin před objektem prodejny. Doporučeno zvážení možnosti zvýšení pobytového prostoru (inspirace studentskou soutěží), v návaznosti na rekonstrukci objektu Jednoty.

– Zeleň u pomníku Sigmunda Freuda – Prostor kolem památníku bude řešen v rámci MVP, kdy bude navázán na rekonstrukci ulice Karla Čapka, rekonstrukci radnice a přilehlých chodníků. Výsledkem bude přehledný prostor, který nechá vynízt památníku a to zejména pomocí usměrnění stávající zeleně.

– Zeleň na náměstí Sigmunda Freuda - Současný stav: 5 kulovitých javorů liniově vysazených podél severní strany náměstí, 4 kulovité javory lemující sousoší uprostřed náměstí, několik mobilních kontejnerů s každoroční květinovou výsadbou letniček. Stromy jsou nejednotné, mnohé usychají. Dřeviny bude třeba obnovit. Zvýšit zastoupení stínící zeleně.

– Zeleň u rodného domu Sigmunda Freuda - Odborně upravená zeď - trávník, výsadba růží, živý plot, solitérní ovocný strom. Potřeba údržbových prací.

– Zeleň u farního kostela Narození Panny Marie – s obnovou venkovních ploch v areálu farního kostela Narození Panny Marie byla obnovena i zeď. Základem celé kompozice jsou vysokokmenné kvetoucí okrasné jabloně, nižší keře doplněné trvalkami a cibulovinami, vše v čistých neformálních liniích.

– Zeleň v areálu starého hřbitova - v současné době probíhá zpracování studie revitalizace.

– Městský park s amfiteátr přímo sousedí s hranicí MPR. Amfiteátr byl vybudován v roce 1995

zejména v souvislosti s konáním pravidelných festivalů dechových orchestrů. Kromě původních druhů dřevin (lípa velikolistá, lípa srdčitá, dub letní, bříza bělokorá, jasan ztepilý, habr obecný, javor klen) zde nalezneme i druhy introdukované např. katalpu trubačovitou. Při vjezdu do parku z ulice Lidické roste památný strom lípy velkolisté „Lípa v parku“, jehož ochrana byla vyhlášena roku 1996. Do evidence významných dřevin města Příbora je zahrnut i platan javorolistý (výsadba r. 2003) a lípa velkolistá (výsadba r. 2004). Park v posledních letech ožívá trvalkovými výsadbami, výsadbou kvetoucích keřů, záhony letniček z přímých výsevů, které jsou následné roky nahrazovány novými směskami a tím napomáhají k barevné dynamice parku. V současné době dochází k většímu úhynu stromů v parku, a to v důsledku několika suchých vegetačních období za sebou (břízy) nebo na následky napadení jmelím (lípy). Vysazení by měli být noví jedinci tak, aby se vytvářely nové ucelené skupiny stromů s ohledem na účelné přistínění některých ploch. Jelikož se jedná o větší plochu zeleně mohou být využity druhy přírodě blízké. Důležitým krokem je i usměrnění keřového patra, které dává pocit bezpečí x nebezpečí (úkryt nežádoucích osob). Vysazovány by měly být spíše nižší keře, které nebudou vadit průhledu. Z pohledu vnitřní infrastruktury parku je zde četná síť zpevněných ploch, která by měla v budoucnu projít rekonstrukcí a sjednocením materiálů.

- Vybrané dřeviny v piaristické zahradě - Zahrady jsou v péči TS Příbor. Mimo jiné bude nutné sledovat stav jasanu v horní zahradě a také stav ovocných dřevin v zahradě dolní, které jsou dřevinami zachovanými z původních výsadeb před rekonstrukcí zahrady. Tyto dřeviny byly v rámci stavebních úprav a rekonstrukcí zahrad odborně ošetřeny.
- Hrušeň u rodného domu S. Freuda - Stav dřeviny je pravidelně sledován. Koruna je dosti redukována. Ošetření se provádí v případě potřeby – ořez suchých částí.
- Zeleň u domu s pečovatelskou službou byla částečně obnovena a obohacena barevným kvetení trvalkových výsadeb.
- Zeleň u objektu č.p. 118 byla částečně obnovena z důvodu bezpečnosti dopravního provozu a špatného zdravotního stavu dřevin. Komplexní obnova zeleně bude řešena v návaznosti na předpokládané nové využití uvedeného objektu, které prozatím není známo.
- **Památné stromy**
 - Liliovník u muzea – u piaristické zahrady. V koruně stromu jsou instalovány bezpečnostní vazby, jejichž účinnost je pravidelně kontrolována. Poslední revize vazeb proběhla v roce 2017. Komplexnější rozsah ošetření spočívající jak v reinstalaci vazeb, tak i odbornému ošetření koruny stromu proveden v roce 2014.
 - Lípa v městském parku. Z koruny lípy je odstraňováno při výskytu jmelí, suché větve. Dle potřeby zajišťováno komplexnější ošetření – ořez starých a proschlých částí, odlehčení koruny, zdravotní řez,

kontrola dutin apod.

– **Významné stromy** jsou vysazovány při významné události či významném výročí. V městském parku byly vysazeny 4 lípy a 1 platan. U dřevin se nachází kámen s deskou se zdůvodněním výsadby. V roce 2018 plánována výsadba lípy k 100. výročí vzniku republiky.

– Do ochranné zóny MPR zasahuje Parčík za hvězdárnou, Park na nábřeží Rudoarmějců, lipová alej podél zdi starého hřbitova na ulici Juranově a další menší celky zeleně.

Oba parky skýtají dřímající potenciál. V současnosti sestávají ze vzrůstných dřevin, které mohou poskytnout kostru stromovému patru a tolik potřebné přístínění. Parkům však chybí náplň a mobiliář. Parky čekají na svou revitalizaci. V parku na nábřeží Rudoarmějců je dobré pracovat s velkým kladem - řekou Lubinou.

Alej na ul. Juraňově bude obnovena, jelikož v důsledku napadení jmelím (*Viscum album*) byla celá pokácena. Plánováno je vysazení ve stejném trasování linie stromů jako předtím. Užití taxonu je třeba dobře zvážit. Mohou být použity: lípa srdčitá (*Tilia cordata*), lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*) nebo odolnější lípa stříbrná (*Tilia tomentosa*) či javor babyka (*Acer campestre*), případně habr obecný (*Carpinus betulus*), jeřáb (*Sorbus tormianlis*) včetně jejich méně vzrůstných kultivarů. Výběr druhu není konečný a měl by co nejlépe odpovídat stanovišti.

– Vodítkem pro řešení jednotlivých prostor může být zpracovaný materiál MVP. Jeho záměrem je usměrnit zeleň ve vytipovaných lokalitách a podpořit její funkčnost.

Piaristická zahrada získala druhé místo v soutěži Park roku 2017.

– **Sortiment zeleně.** Z hlediska památkové péče jsou dřeviny významné tím, že vytvářejí nebo dotvářejí prostředí památek. Jsou nedílnou součástí území chráněných jako památkové rezervace. Při obnově starých výsadeb nebo při nových výsadbách by měly být zohledňovány historické skutečnosti a vybrán vhodný sortiment dřevin.

K použití dřevin v ulicích a na náměstích památkově chráněných měst byla vydána tato doporučující metodika:

Státní ústav památkové péče, odborné a metodické publikace, svazek 22: Dřeviny na městských památkových prostranstvích, Zdeněk Novák, Praha 2001. ISBN 80-86234-21-5. Ohledně sortimentu je důležitá kapitola 4 - Vhodný sortiment dřevin. Metodika je k dispozici na webových stránkách města v kapitole MPR - různé (inspirace). <http://www.pribor.eu/obcan-1/mestska-pamatkova-rezervace/ruzne-inspirace/>.

● Dopravní systémy a parkování

Dopravní systém:

Doprava bude řešena v rámci MVP – současný dopravní systém plní své funkce, nicméně je záměr posílit pěší a cyklodopravu.

V následujících letech dojde k úpravě dopravního systému s důrazem na udržitelnou městskou mobilitu. V rámci úprav se město chce zaměřit na lepší přehlednost dopravní situace ve městě a podpořit i jiné druhy osobní přepravy. Dále půjde o zklidnění některých komunikací v centru města.

MPR protínají dvě hlavní komunikace. Silnice I/58 převádějící dopravu ve směru Ostrava – Beskydy a silnice D/48 ve směru Nový Jičín - Frýdek Místek. Vzhledem k tomu, že severní a západní hranice městské památkové rezervace je vymezena silnicí I/58, byla v minulých letech věnována velká pozornost úpravám této komunikace. Jihozápadní obchvat města je již realizován. Jeho dokončení bylo pro zklidnění dopravy v centru města zcela zásadní. Z centra města byla vymístěna průjezdná nákladní doprava a radikálně se snížil i počet projíždějících osobních automobilů.

Systém místních komunikací v MPR, který navazuje na dvě zmíněné páteřní silnice, respektuje hlavně obslužnost přilehlých nemovitostí a je určen především pro majitelé těchto nemovitostí a obyvatele města.

V posledním období došlo k předlažbám nejvíce používaných ulic, při nichž byl použit výhradně přírodní materiál, žulová kostka a tradiční materiál používaný v dřívější době v Příboře, kterým jsou říční oblázky z řeky Lubiny.

K celkové obnově povrchů ulic v MPR schází dokončit plánovanou úpravu úzkých a malebných uliček pod kostelem Narození Panny Marie.

Údržba pěších tahů - v průběhu zimního období je žádoucí nepoužívat v blízkosti fasád budov a na pískovcových dlažbách posypovou sůl, která narušuje omítky a kamennou dlažbu. Dále pak dbát na včasné odklizení sněhu tak, aby nedocházelo k zbytečnému zavlhávání fasád historických budov.

Parkovací plochy :

Parkovací plochy jsou součástí řešení MVP. Prioritou je usměrnění parkovacích stání v centrální části města a vytvoření nových nabídek nebo rekonstrukci stávajících parkovišť. Parkovací prostory by měly splňovat požadavky na chytré parkování a uplatnění vyššího podílu zeleně (výsadba stromů, propustnost parkovišť pro srážkovou vodu, raingardens). Taktéž je zamýšleno podpořit i další systémy parkování např. pro cyklisty apod.

Na území MPR jsou situovány dvě hlavní parkovací plochy, a to po obvodu náměstí Sigmunda Freuda a mezi ulicemi ČSA a Zámečnickou bezprostředně navazující na náměstí. V minimální docházkové vzdálenosti jsou návštěvníkům města k dispozici ještě parkovací plochy u kulturního domu a na ulici Lidické u bývalého objektu kina a nedávno vybudovaná parkovací plocha za prodejnu potravin 'Zetka' vedle pošty. Plánem je parkovací stání na náměstí usměrnit a částečně zredukovat tak, aby náměstí začalo více plnit svou funkci pobytové plochy a ne parkoviště. V ulici Zámečnické je zvažována zástavba, která zde kdysi v minulosti existovala, a tím i zrušení aktuálního parkovacího stání, kdy částečný počet míst zde bude po nové úpravě zachován. Vzhledem ke konfiguraci terénu je možné uvažovat i o zapuštění parkování pod úroveň stávajícího terénu. Z hlediska budoucího rozvoje města je vhodné zvažovat i možnosti parkování v objektech soukromých subjektů (bývalý mlýn v ulici Nádražní, areál INVO CZECH mezi ulicemi Josefa Rašky, Stojanova, Smetanova, Nádražní a pozemky okolo sýpky podél ulice Ostravské).

● Informační systémy, naučné stezky v MPR

„Naučná trasa MPR – orientační značení a infosystém“ byla zrealizována v roce 2008 s cílem přiblížit nejvýznamnější památky v MPR Příbor a jejím nejbližším okolí občanům města a jeho návštěvníkům. Trasa je určena nejen pro pěší, ale i pro cyklisty a bylo na ní realizováno celkem 8 zastavení, které prostřednictvím textů a obrázků na informačních tabulích nabídnou ve třech jazykových mutacích údaje o jednotlivých památkách – rodný dům a památník Sigmunda Freuda, piaristický klášter, náměstí a 4 kostely. Jednotlivá zastavení, která zároveň slouží jako odpočívadla s posezením, jsou doplněna městským mobiliárem a nabízejí zajímavé pohledy i na další místa ve městě včetně pohledu na celkové panorama Beskyd. Trasa začíná i končí na náměstí Sigmunda Freuda, kde je instalován informační panel se zvukovým průvodcem. Zajímavostí na trase jsou i opravené schody ke starému hřbitovu, které jsou provedeny z pro Příbor typického materiálu – oblázkové dlažby z říčních kamenů. Naučná trasa je v dobrém stavu. Nutností je zpřehlednění informačního systému a jeho ucelení zejména po grafické stránce. Možné obohacení o vodorovné značení. Taktéž prioritou je lepší informovanost návštěvníka a jeho navedení na trasu MPR. Po trase je málo atraktantů a vodičích linek, proč by návštěvník měl prostor zkoumat dále. Příbor má mnoho zajímavých chvil v dějinách, míst k návštěvě a osobností ... důležité je tyto aspekty podchytit a správně usadit v kontextu. Doladění napojení městského IS na systém Lažské Brány a Destinačního managementu Beskydy – Valašsko.

Na všech příjezdových komunikacích je nainstalováno celkem osm dopravních značek IS 23 s označením nejvýznamnějších kulturně turistických cílů města, a to MPR Příbor a rodného domu Sigmunda Freuda. Vnější značení bude rozšířeno o značku reprezentující obnovený piaristický klášter se zahradami.

Informační systém ve městě by bylo vhodné doplnit o mapy města s grafickým vyznačením jednotlivých ulic, městské památkové rezervace a významných památek a objektů. Bylo by vhodné upravit označení rodného domku Sigmunda Freuda, neboť je malinko matoucí s ukazatelem na pamětní síň Sigmunda Freuda, která je instalována v muzeu v piaristickém klášteře.

● Inženýrské sítě

Snahou představitelů města je co největší možná koordinace prací a správců jednotlivých inženýrských sítí, které jsou završovány konečnými úpravami komunikací a veřejných ploch. Při těchto úpravách je kladen důraz na ukládání kabelových rozvodů nízkého napětí, veřejného osvětlení a městského rozhlasu do země. V současné době lze konstatovat, že v převážné většině ulic na území městské památkové rezervace je stav technické infrastruktury velmi dobrý.

Rekonstrukce a obnova dalších sítí technické infrastruktury bude prováděna kontinuálně v souvislosti s postupnými úpravami a obnovou veřejných prostranství a komunikací (v blízké době se jedná především o výše uvedené malebné uličky pod kostelem Narození Panny Marie).

● Životní prostředí

Konstatujeme dobrou polohu kontejnerových stání, která dobře plní svou funkci. Druhým bodem je jejich provedení. V současné době se zvažuje zřízení podzemních kontejnerových stání v několika lokalitách, tato priorita je brána i pro území MPR. Výhodou podzemního kontejnerového stání je vizuální stránka, kdy jsou vidět pouze vstupy pro odpad. Kontejnery jsou na povrchu kryty stejnou dlažbou jako okolí a nijak opticky nenarušují charakter místa. Podzemní kontejnerová stání budou vymezena a zkoordinována v rámci vytváření nových MVP tak, aby byla logicky umístěna v prostoru a zároveň nebyla v ochranném pásmu podzemního vedení inženýrských sítí. Jedná se především o ulice Bonifáce Buska, Lidickou a Nádražní. Svozová místa musí splňovat určité dopravní, technické, logistické požadavky a estetické ztvárnění, které rozhodují o jejich lokalizaci.

● Využití nezastavěných ploch

V městské památkové rezervaci Příbor se nenachází mnoho proluk k zástavbě. Nezastavěné plochy vhodné k zástavbě se nacházejí jen v ulici U Brány, případně v bývalé ulici Zámečnické.

Snahou bude proluky zastavit, vytvořit kompaktní a přehlednou zástavbu a tím dojde k ucelení stavebních bloků. Zástavbu můžeme brát jako výzvu na oživení prostorů a poskytnutí kontrastu historických budov s novou zástavbou. Zástavba má s pokorou doprovázet hodnotu historických budov a také je třeba najít soulad s památkovou péčí.

● Využití dlouhodobě nevyužívaných objektů a ploch

V blízkém centru města je několik soukromých objektů, které už dlouhou dobu nemají náplň a postupně chátrají (domy č. p. 44 a 45 na náměstí SF, bývalý mlýn v ulici Nádražní, areál INVO CZECH mezi ulicemi Josefa Rašky, Stojanova, Smetanova, Nádražní a sýpka s okolními pozemky podél ulice Ostravské). Pokud město chce řešit tuto neutěšenou situaci, bylo by vhodné aktivně pomoci ve vyhledávání nových investorů, jejichž záměr a náplň bude v souladu s rozvojovým směrem města.

V. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

● Širší vztahy v území

Správní území města Příbora leží v jihovýchodní části Moravskoslezského kraje. Ze severu sousedí správní území Příbora se správním územím obce Skotnice a Kateřinice, z východu se správním územím obce Hukvaldy, z jihu se správním územím města Kopřivnice a obce Závěšice a ze západu se správním územím obce Sedlnice.

Příbor patří mezi historicky stabilizovaná městská sídla se statutem města, která jsou integrovanou součástí sídelní struktury širšího regionu. Tvoří administrativní i přirozený spádový obvod města Kopřivnice a do značné míry i Nového Jičína a Ostravy. Správní území tvoří 4 katastrální území (Příbor, Hájev, Klokočov u Příbora a Prchalov) a 3 části obce.

Převažujícími funkcemi řešeného území jsou funkce obytná, výrobní, dopravní obslužná a omezeněji i rekreační. Obyvatelstvo města vykazuje relativně značnou sociální soudržnost, projevující se v kulturním životě a spolkové činnosti.

Za omezující faktor dlouhodobého rozvoje města je nutno považovat mírně nevyvážené hospodářské podmínky regionu a částečně poškozené životní prostředí, zejména v širším regionu. Menší problémy generuje i vývoj věkové struktury obyvatel a život na sídlišťích města, což se částečně promítá i do soudržnosti obyvatel území.

● Sociodemografické podmínky

Obyvatelstvo (sociodemografické podmínky území) – zaměstnanost (hospodářské podmínky území) a bydlení vytvářejí základní prvky sídelní struktury území, nedílnou součást civilizačních hodnot území. Za nejvýznamnější faktor ovlivňující vývoj počtu obyvatel města je obvykle považována nabídka pracovních příležitostí a bydlení v obci a regionu. Z ostatních faktorů je to především vybavenost sídel, dopravní poloha, obytné prostředí včetně životního prostředí, vlastní či širší rekreační zázemí. V případě města Příbora jsou to i jeho kulturně historické podmínky, tradice. Tyto přírodní i antropogenní podmínky území se promítají do atraktivity území, kterou velmi dobře odráží i prodejnost nemovitostí pro bydlení.

Na vývoji počtu obyvatel a bytů se v Příboře dlouhodobě projevují především:

- poměrně výhodná dopravní poloha a relativní blízkost velkých měst
- poměrně kvalitní obytné prostředí a rekreačně atraktivní území širšího okolí

Pro vývoj počtu obyvatel v minulosti (po r. 1869) byl charakteristický mírný dlouhodobý růst, který omezily zejména důsledky druhé světové války. Poválečný růst počtu obyvatel prakticky ustal až po roce

1980, v návaznosti na pokles bytové výstavby ve městě (zejména financované z veřejných zdrojů). K mírnému poklesu počtu obyvatel došlo i po r. 1991.

V roce 2009 bylo v Příboře 8 787 trvale bydlících a v roce 2016 zde trvale žilo 8 460 obyvatel. Údaje o počtech obyvatel ČR jsou převzaty z registru počtu obyvatel ohlašovny Příbor.

Věková struktura obyvatel – občanů ČR - Příbora (vč. Hájova a Prchalova k 31.12.2016)

(cizí státní příslušníci s trvalým pobytem nejsou v informačním systému evidence obyvatel vedeni)

rok	0 – 15	15 – 59	60+	celkem	z toho	
					muži	ženy
2009	1 372	5 526	1 889	8 787	4 332	4 455
2010	1 264	5 528	1 903	8 695	4 268	4 427
2011	1 291	5 482	1 888	8 661	4 254	4 407
2012	1 271	5 394	1 903	8 568	4 209	4 359
2013	1 280	5 163	2 110	8 553	4 199	4 354
2014	1 276	5 156	2 076	8 508	4 184	4 324
2015	1 367	4 985	2 131	8 483	4 164	4 319
2016	1 378	4 904	2 178	8 460	4 134	4 326

● **Koncepce uspořádání krajiny**

Řešené území je dle Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje zařazeno do krajinné oblasti Příborská pahorkatina. Jedná se o pahorkatinu jihovýchodního okraje Moravské brány. Krajinná scéna je pohledově otevřená s výrazným projevem makrostruktur polí a pohledových horizontů zejména Beskyd a Palkovických hůrek. Území je částečně znehodnoceno suburbanizací. V této oblasti je nezbytné dbát na ochranu vnějšího obrazu památkově chráněných sídel, což se týká také města Příbora. Kulturní a historickou dominantou ve správním území města Příbor je kostel Narození Panny Marie.

Významné vyhlídkové body:

- Nejvyšší bod na komunikaci přes Prchalov (hřiště - obecní dům Prchalov) – výhledy od severu k jihu, tj. od Mošnova, Skotnice, přes Hukvaldy, Červený kámen, Bílou horu, Závišickou Hůrku, Libhošť.
- Nejvyšší bod na místní komunikaci podél I/48 (vrch Šibeňák) - rozhled jižním směrem na Červený kámen, Kopřivnici, Bílou horu a dále směrem k Novému Jičínu a na Příbor.
- Nejvyšší bod na polní cestě severně od bývalého statku (u polního letiště - okolí sochy sv. Jána) – výhledy na všechny světové strany, tj. např. na Příbor, Kopřivnici a v pozadí na Červený kámen, Bílou horu, Beskydy, Prchalov.

- Severně od zahrádkářské osady Orinoko (na Haškovci) – výhled na samotné město Příbor a dále západním až severním směrem.
- Severovýchodní roh katastru Hájev (u vysílače) – výhledy na všechny světové strany, Hájev, Příbor, Kopřivnici, Červený kámen, Bílou horu, dále na Beskydy či západně na Moravskou bránu a Oderské vrchy.
- Jihovýchodní roh katastru Hájev (u vodárny) – výhled na vodní nádrž Větrkovice, Kopřivnici, Červený kámen, Bílou horu, Hukvaldy.

Potenciál rozvoje: Revitalizace drobných sakrálních staveb v krajině. Doplnění krajiny o vegetační prvky (stromořadí, remízky, meze, suché poldry, mokřady, tůně...), práce na zmenšování půdních bloků a navrácení přívětivějšího měřítka krajiny. Snaha o lepší provázání krajiny a napojení sídla na ni.

● Hodnoty MPR Příbor

Městská památková rezervace Příbor zahrnuje historické centrum města, které se nachází na terénní vyvýšenině na levém břehu Lubiny, jmenovitě se jedná o náměstí Sigmunda Freuda s navazujícími ulicemi, kostel Narození Panny Marie a jeho okolí včetně navazujících uliček pod kostelem, bývalý piaristický klášter s kostelem sv. Valentina a piaristickou zahradou a areál kostela sv. Kříže.

Náměstí Sigmunda Freuda má obdélníkový charakter, půdorysná stopa středověkého městiště je zde čitelná až do současnosti. Náměstí je lemováno čtyřmi frontami měšťanských domů, tři z nich mají loubí. Dominantou náměstí je radnice v jihozápadním rohu náměstí a uprostřed náměstí se nachází sousoší Panny Marie a litinová fontána. Dominantou celé MPR i města Příbora je farní kostel Narození Panny Marie. Protipólem farního kostela je kostel sv. Valentina, nacházející se západně od náměstí. Kostel sv. Valentina náležel k bývalému areálu piaristického kláštera.

V Příboře je celkem 64 nemovitých kulturních památek zapsaných v ústředním seznamu nemovitých kulturních památek, z nichž 55 se nachází na území MPR Příbor. K nejvýznamnějším patří kostel Narození Panny Marie, kostel sv. Valentina, kostel sv. Kříže, piaristický klášter, radnice, rodný dům Sigmunda Freuda a jednotlivé měšťanské domy. Hodnotná je i urbanistická struktura, půdorysná stopa a hmotové řešení objektů bez legislativní ochrany.

Bylo by žádoucí v rámci MPR a jeho ochranného pásma provést prospekci objektů s cílem vyhodnotit objekty hodnotné po architektonicko - historické stránce a u těchto v případě jejich obnovy zajistit zhotovení dokumentace stávajícího stavu před obnovou a dokumentovat postupné stavební úpravy. Tyto podklady poslouží k širšímu pochopení historického vývoje daného objektu samého a i celé sídelní struktury města Příbora.

Na území města se nachází území s vyšší pravděpodobností výskytu archeologických nálezů. Do tohoto území spadá historické jádro města (MPR) jeho ochranné pásmo a další vymezené plochy (zakresleno v koordinačním výkrese Územního plánu Příbora). Investoři staveb musí v těchto lokalitách oznámit záměr provádět stavební činnost Archeologickému ústavu Akademie věd ČR a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést záchranný archeologický průzkum.

Cílem snažení na poli Městské památkové rezervace a jejího ochranného pásma je nalezení souladu při zachování a obnovách historických hodnot s požadavky moderní doby. Z několika příkladů obnov posledních let je patrné, že kvalitní architektura posiluje pozici a atraktivitu města jak u místních obyvatel, tak u návštěvníků (obnova piaristického kláštera se zahradou, obnova kulturního domu...).

● GENIUS LOCI místa, kulturní prvky, významní rodáci

Veřejné prostory MPR v Příboře působí vyhledávaně a živě jak pro místní, tak pro turisty města, jehož jsou přirozeným obchodním, správním a obytným centrem. Domy jsou odpovídajícím způsobem využívány a obnovovány.

V Příboře se narodilo, případně zde pobývalo mnoho slavných osobností. Tou nejznámější je nepochybně MUDr. Sigmund Freud – zakladatel psychoanalýzy. Mezi další slavné rodáky patří zakladatel moravského místopisu – Tomáš Řehoř Volný (1793-1871); národní buditel a filosof – Bonifác Buzek (1788-1839), profesor a vedoucí katedry politických a hospodářských věd – Josef Ignác Buček (1741-1821). Pobývaly zde i další významné osobnosti - například světec sv. Jan Sarkandr (1587-1590). Měšťanský dům, ve kterém Jan Sarkandr tři roky žil se nachází na náměstí Sigmunda Freuda. Působil zde i Antonín Cyril Stojan, olomoucký arcibiskup a poslanec Národního shromáždění (1851-1923).

Vznikají nově vytvořené nebo obnovené připomínky místních významných osobností v podobě pamětních desek apod. ... (aktuálně připravovaná pamětní deska Františka Juraně v Juraňově ulici).

Námětem pro veřejná prostranství je větší upoutání pozornosti na místní významné osobnosti formou výtvarných děl či menších upomínek v prostoru.

V Příboře se dodržuje mnoho místních tradic, zvyků a vznikají akce nové. Každoročně jsou pořádány koncerty, trhy, soutěže, setkání rodáků, oslavy místních svátků a zvyků jako např. novoroční koncerty, veselí a mše o pouti sv. Valentina, příborský masopust, mezinárodní festivaly dechových hudeb, tradiční příborská pouť, Dny evropského dědictví, metání metel, stavění a kácení májky, vynášení Morany, svěcení palem, Dny města, jarmarky, májové koncerty, Majálesy Masarykova gymnázia, Živý Betlém, výtvarná soutěž dětí a mládeže „Můj sen“ a další. Tyto akce jsou často pořádány ve spolupráci s neziskovým sektorem - místními spolky, sdruženími, nadacemi a uměleckými soubory, mezi které patří např. Společnost S. Freuda, Fotoklub Příbor, Muzeum Novojičinska p.o., Základní umělecká škola, Městská knihovna Příbor, Městská televize – Local TV Příbor, Sdružení hudebníků Příbor B. Pukovce, Bav klub a

Luna Příbor, středisko volného času. Město spolupracuje i s církví. Na území města Příbora stojí 4 kostely. Všechny kostely jsou ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Příbor. Farnost denně otevírá 2 hlavní kostely (kostel Narození Panny Marie a kostel sv. Valentina). Mimo pořádané aktivity je možno do kostelů nahlédnout přes vstupní kovové mříže. Sakrální stavby se veřejnosti pravidelně otevírají na mnoho akcí, například při příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel, na dny EHD, v rámci akce Noci kostelů. Farnost by se nově ráda společně zapojila do projektu Otevřené brány.

Obyvatelé města Příbora vykazují relativně značnou sociální soudržnost, což se projevuje i v oblasti pořádání výše uvedených akcí, v jejich návštěvnosti i ve fungování neziskového sektoru. Zároveň tyto akce přispívají k prezentaci města, k utváření identity města i rozvoji turistického ruchu.

VI. ZÁKLADNÍ ZÁSADY UPLATŇOVANÉ ORGÁNY STÁTNÍ PAMÁTKOVÉ PÉČE NA ÚZEMÍ MPR A OP MPR PŘÍBOR PRO STAVBY, JEJICH ZMĚNY A ÚDRŽBU

A. Území městské památkové rezervace (MPR)

a) Objekty evidované jako kulturní památky

- Stavební úpravy památky

U rozsáhlejších stavebních úprav památky se požaduje doložit stavebně – historický průzkum (SHP), který je vhodné po zahájení stavebních prací doplnit operativním průzkumem (OPD) upřesňujícím hypotézy stanovené v SHP.

- Výplně otvorů (okna, okenice, žaluzie, dveře, vrata, mříže)

Pro zachování autenticity památky je žádoucí repase původních hodnotných výplní včetně obnovy historické barevnosti. V případě, že zachování není možné, jsou požadovány kopie s uplatněním adekvátního kování. Přípustné je osazení dvojskla do vnějších či vnitřních křídel oken. To neplatí tam, kde jsou již druhotně osazené výplně (okna, dveře, vrata aj.) pro památku nevhodné. V tomto případě je žádoucí obnovit výplně otvorů přibližnými či přesnými tvarovými kopiemi dle starší dokumentace, eventuálně jsou přípustné dobové analogie. Podle okolností je rovněž přípustný i novotvar při použití klasického materiálu - masiv, eurohranol (lepený profil), ne eurookna. Nepřípustná jsou okna plastová.

- Opravy fasád, zateplení, nátěry

Požaduje se obnova dochovaných historických omítek se zachováním a obnovou všech tvarových prvků fasády, obkladů a povrchových úprav a doplnění chybějících částí materiálem ve shodné úpravě (je preferováno zachování originálů před výměnou za kopie). Obecně je upřednostňována barevnost

vycházející ze statigrafického či restaurátorského průzkumu. U oprav historických omítek jsou preferovány vápenné omítkové a nátěrové systémy. U objektů s druhotnými, z hlediska památkové péče méně hodnotnými omítkami, se preferuje rekonstrukce historického stavu. Zateplení u členitých fasád je prakticky neproveditelné, nesmí totiž dojít k nežádoucím změnám proporcí fasády.

- Střešní krytiny

V případě dochované historické krytiny se požaduje její zachování nebo její náhrada krytinou identickou či jinou vhodnou historickou analogií. Je však třeba dodržet shodu materiálu a jeho vzhledu, působení a výrazu.

Je rovněž žádoucí zachovat historická komínová tělesa, jejich půdní i nadstřešní části. Zachování světlíků je žádoucí.

- Klempířské prvky

Je žádoucí zachovat a opravit stávající historické prvky (tj. jejich repase s výměnou poškozených částí). V případě, že to není možné, připouští se tvarová kopie výrazově shodná s původním prvkem. U nátěrů je požadováno dodržení historické barevnosti a výrazu. Lze použít moderní nátěrové materiály.

- Střešní vestavby a nástavby

Jsou možné pouze v případě, že nedejde k likvidaci, výraznému narušení či ohrožení dochovaných hodnotných historických krovových konstrukcí. V případě krovů bez výrazné památkové hodnoty je možná jejich úprava či výměna za podmínky, že v části směřující do ulice (náměstí) zůstanou zachovány stávající výšky hřebenů střechy, její sklony a charakter. V části do dvora je možná změna sklonu i charakteru střechy a nové okenní otvory. Denní osvětlení půdního prostoru pod částí střechy do ulice je možné řešit obvykle střešními okny osazenými pouze v jedné horizontální řadě (slučování oken nad sebou není možné). V odůvodněných případech lze použít i tvarově vhodné vikýře. Osazování oken do střech vikýřů a věží je nepřípustné.

- Firemní označení a reklamy

Je třeba rozlišovat reklamu od firemního označení (označení provozovny). Označení provozoven lze připustit s přihlédnutím k jejich umístění a rozměrům. Reklamní zařízení na památkách jsou nežádoucí. Výjimkou jsou krátkodobě umístěné firemní praporce a informační poutače (banery). Tyto je možné povolovat s časovým omezením.

- Zásahy do interiérů

Nesmí se měnit (odstraňovat) základní dispoziční schéma, historické stropní konstrukce, historické úpravy povrchů (např. dveře, kování, zábradlí). U rozsáhlejších stavebních úprav památky je žádoucí statigrafický průzkum povrchových úprav interiérů, případně soupis původní hodnotné interiérové výbavy, kterou je nutno v interiérech zachovat.

b) Objekty, které nejsou evidovanými kulturními památkami**- Výplně otvorů (okna, okenice, žaluzie, dveře, vrata, mříže)**

U řemeslně hodnotných historických výplní je preferována repase. V případě výměny je požadováno zachování tvaru, členění, pokud možno také způsobu otevírání a původního materiálu (dřevo, kov, apod.). Dřevěná okna z masivu se mohou nahradit okny z lepených profilů. Nežádoucí jsou výrobky z plastových profilů.

- Opravy fasád, zateplení, nátěry

Musí být dodrženy základní proporce a členění fasády. Barevnost bude korigována ve vztahu k architektuře domu a okolním stavbám.

- Střešní krytiny

Vyloučeny jsou plechové krytiny s plastovým potahem a krytiny z upravované lepenky (různé typy asfaltových šindelů).

- Klempířské prvky

Nežádoucí je užívání plastových prvků nebo prvků s plastovým potahem.

- Střešní vestavby a nástavby

Záměr střešní vestavby eventuálně nástavby lze akceptovat, pokud není měněn tvar střechy takovým způsobem, že by výrazně ovlivnil historickou siluetu jádra města či průhledy v městské památkové zóně.

- Přístavby a dostavby se změnou půdorysu

Lze akceptovat záměr žadatele, pokud zásadním způsobem nemění historickou urbanistickou strukturu MPR, která je předmětem památkové ochrany.

- Firemní označení

Firemní označení, která nejsou umístěna na památkách nebo v prostředí památek tak, že by snižovala jejich památkovou hodnotu, neruší dálkové pohledy na siluetu města nebo na kulturní památku a nevyžadují stavbu výrazných nosných konstrukcí, jsou akceptovatelná.

- Novostavby

Musí respektovat historickou urbanistickou strukturu městské památkové zóny (parcelaci, hmotové uspořádání apod.). Nesmí výrazným způsobem měnit dochovanou historickou siluetu jádra města či průhledy v MPZ.

Povrchy ulic a náměstí

Je požadováno používání především tradičního přírodního materiálu, kamene ve formě mozaiky, kostek, desek, dlažby štípané či řezané. Vzhledem k charakteru některých částí MPR je možné použít rovněž betonovou vibrolisovanou dlažbu jednotného druhu, formátem připomínající kamenné prvky vhodné pro MPR. Není žádoucí používat betonovou dlažbu zámkovou novodobých tvarů. Tento požadavek se vztahuje jak na plochy náměstí a ulic, tak i chodníky a všechny komunikace na území městské památkové rezervace. Na chodnících a pěších komunikacích v MPR se nedoporučuje použití živice nebo povrchových materiálů na bázi asfaltů.

B. Území ochranného pásma městské památkové rezervace (OP MPR)**a) Objekty evidované jako kulturní památky**

Platí stejné zásady jako pro kulturní památky na území městské památkové rezervace.

b) Objekty, které nejsou evidovanými kulturními památkami

V souladu s podmínkami režimu OP MPR jsou regulovány výšky a hmota novostaveb, přestaveb a nástaveb tak, aby prokazatelně neohrozily hodnoty MPR. Jsou chráněny typické dálkové pohledy na siluetu MPR. Rovněž jsou nežádoucí aktivity, které evidentně poškozují prostředí MPR a tím snižují její památkovou hodnotu. Jedná se zejména o umísťování velkoplošných reklamních zařízení na fasádách a štítek domů uličního tahu.

Ve stávající vyhlášce Ochranného pásma MPR Příbor bohužel není pamatováno na zachování a obnovu architektonicko/historicky cenných objektů, které tak mohou být snadno asanovány s náhradou ve hmotě, čímž se však snižuje hodnota vlastního pásma. Z tohoto důvodu by bylo žádoucí nechat provést plošný průzkum zástavby v ochranném pásmu s cílem vyhodnotit kvalitu jeho zástavby. Na cenné objekty pak upozornit stavební úřad, aby u nich při stavebních úpravách vyžadoval dokumentaci stávajícího stavu, doplněnou o fotodokumentaci. V případě vyššího počtu cenných objektů je dobré zvážit i úpravu podmínek ochranného pásma, které by těmto objektům zajistily náležitou ochranu a péči.

Důležité upozornění

Podle zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, je vlastník kulturní památky, který zamýšlí provést údržbu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky či jejího prostředí povinen si předem vyžádat závazné stanovisko Městského úřadu Kopřivnice, Odboru stavebního řádu, územního plánování a památkové péče.

Stejně tak vlastník (správce, uživatel) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale nachází se na území ochranného pásma městské památkové rezervace je povinen k zamýšlené stavbě, změně stavby, terénním úpravám, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravě dřevin nebo údržbovým pracím na této nemovitosti si předem vyžádat závazné stanovisko Městského úřadu Kopřivnice, Odboru stavebního

řádu, územního plánování a památkové péče. Tato povinnost je vyloučena pouze v případě, jde-li o stavbu, změnu stavby, udržovací práce, umístění nebo odstranění zařízení, jejichž provedením se nezasahuje žádným způsobem do vnějšího vzhledu této nemovitosti.

Pokud se jedná o historicky hodnotnou stavbu na území MPR či OP MPR, u které je zamýšlena zásadní rozsáhlá rekonstrukce či demolice, je před touto činností žádoucí zajistit zaměření a detailní fotodokumentaci stávajícího stavu.

Finanční zdroje

Pro opravy prohlášených nemovitých kulturních památek na území MPR platí následující klíče kombinovaného vícezdrojového financování za účasti Ministerstva kultury ČR, města a vlastníků nemovitostí :

Program regenerace - finanční podpora Ministerstva kultury ČR

Závazné finanční podíly dotčených subjektů na akci obnovy kulturní památky se stanoví takto:

ZDROJE	MĚSTO	FO, PO, CÍRKEV
Prostředky vlastníka	min. 50 %	min. 40 %
Rozpočet města	0	min. 10 %
Prostředky z Programu	max. 50 %	max. 50 %

Financování stavebně historických průzkumů, projekčních prací, restaurátorských záměrů a zpráv, oprav inženýrských sítí atd. Program regenerace MPR a MPZ v rámci uvedených klíčů neumožňuje.

Dalšími možnostmi jsou získání finančních zdrojů přímo ze státního rozpočtu mimo vyhlášené programy Ministerstva kultury ČR. Reálnou možností je získání dotace na obnovu kulturní památky z Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, či formou dotace z obce s rozšířenou působností (MÚ Kopřivnice).

Pro opravy hodnotných staveb v MPR, které však nejsou kulturními památkami je možno využít spolufinancování z programu Dědictví a požádat o poskytnutí finančního příspěvku z rozpočtu města Příbora. Výše schváleného příspěvku nesmí překročit 50 % prokázaných a uznatelných nákladů nezbytně nutných na zachování památkové podstaty objektu.

Bližší specifikace financování je rozepsána v konkrétních podmínkách obou programů.

Bylo by vhodné do programu Dědictví zahrnout možnost spolufinancování při zajištění zaměření stávajícího stavu a pořízení fotodokumentace u hodnotných staveb, u kterých je zamýšlena zásadní rozsáhlá rekonstrukce či demolice.

VII. ZÁVĚR

Vzhledem k tomu, že není možné přesně předem stanovit, kolik prostředků se podaří v plánovaném období na jednotlivé akce zabezpečit, jak budou postupovat organizační zajištění, nutné průzkumy a projekční práce a stejně tak je orientační i odhad nákladů jednotlivých akcí, protože ke stanovení skutečných finančních nákladů je nutné vycházet z projektů zpracovaných na základě podrobného průzkumu stavu objektů, je Program regenerace MPR zpracován otevřenou formou, kdy jsou v tabulce HLAVNÍCH CÍLŮ shrnuty základní cíle regenerace MPR Příbor pro období 2018-2022. Komise pro MPR může tyto cíle aktualizovat dle aktuálních potřeb a možností města, vlastníků či uživatelů a dle jednotlivých karet nemovitých kulturních památek a veřejných prostorů. Svou roli v konceptu rozvoje MPR sehrávají také další strategické dokumenty města a rozvojový či konzervativní směr udávají vedení města, úřad a zastupitelé.

Příbor je krásné místo k pobytu, Příbor je dobrou adresou.

Zpracovatelem aktualizace je odbor investic a správy majetku. Aktualizace je společným dílem pracovníků odboru rozvoje, odboru investic a správy majetku, odboru kultury, TS města Příbora, členů komise MPR, pracovníků památkové péče.

VIII. POUŽITÉ PODKLADY

- Program regenerace MPR Příbor 2003-2007, zpracovatel Ing. Bedřich Turek
- Aktualizace Programu regenerace MPR Příbor pro období 2008 – 2012, zpracovatel Ing. arch. Jaroslav Novosad
- Aktualizace Programu regenerace MPR Příbor pro období 2013 – 2017, zpracovala Ing. arch. Renata Šablaturová
- Ústřední seznam kulturních památek
- Strategický plán rozvoje města Příbora na léta 2017 - 2025
- Stavebně historický průzkum MPR Příbora, J. O. Eliáš, 1993
- Nařízení vlády ČSSR č. 54/1989 Sb. ze dne 19.4. 1989 o prohlášení území za Městskou památkovou rezervaci Příbor

- Rozhodnutí ze dne 8.6. 1998 s č.j. 911/98-RR-401/Ma o vymezení ochranného pásma Městské památkové rezervace Příbor
- Usnesení VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 25. března 1992 č. 209 k Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón
- Územní plán města Příbora
- Restaurátorské záměry jednotlivých drobných sakrálních staveb
- Dřeviny na veřejných městských prostranstvích, příloha časopisu Zprávy památkové péče, ročník 61, Zdeněk Novák (Odborné a metodické publikace, svazek 22)
- Podkladové materiály města (podněty jednotlivých odborů, technických služeb, vedení města)